

ÖZEL EĞİTİM

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN TOPLUMSAL UYUM BECERİLERİ

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN SIK KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR

Toplumsal uyum becerileri, kişinin bağımsız bir şekilde toplumla bir arada yaşamasını sağlayacak becerileri yerine getirebilmesidir. Hem normal gelişim gösteren birey hem de özel gereksinimi olan birey ev içinde ve dışında bağımsız yaşam becerilerini yerine getirmeye başladıktan sonra toplum içinde var olduğunu gösterme çabası içine girer. Ancak özel gereksinimli bireyler toplumsal uyum becerilerini yerine getirirken yetersizlik durumları ve düzeylerine göre çeşitli sorunlarla karşılaşabilirler.



En sık karşılaştıkları sorunlar; aile yaşamı, toplumsal hayat, iletişim, ekonomi ve istihdam, eğitim, sağlık, ulaşım, hizmetlere erişim, ve fiziksel çevre şeklinde sıralanabilir.

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN SIK KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR

Yetersizlik durumu ve düzeyi ile ilgili sorunlar: Özel gereksinimli bireylerin yetersizlik türü ve derecesine göre topluma uyum becerileri farklılık gösterebilir. Bireyin yetersizlik türü ve derecesine bağlı olarak bağımsız yaşam becerilerini kazanamaması ya da geç kazanması onun toplum hayatına katılımını güçleştirebilir. Sürekli bakım ve koruma altında yaşamak zorunda olan özel gereksinimli bireyler için bu durum daha da zor bir şekilde yaşanabilir.

Aile yaşamında karşılaşılan sorunlar: Ailelerin yaşadığı değer yargıları, inanışları, buldukları kültürel çevre, eğitim durumları ve bireyin eğitim öğretim faaliyetlerine katılımlarında yaşanan güçlükler özel gereksinimli bireylerin toplumsal uyuma katılımını etkileyen faktörlerdendir. Ayrıca ebeveynlerin veya diğer aile bireylerinin özel gereksinimli bireyi kabul etmede yaşadıkları sorunlar, özel gereksinimli bireyin tüm sorumluluğunun tek bir ebeveynde olması gibi etmenler de karşılaşılan sorunların nedenleri arasında sayılabilir.

Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlar: Özel gereksinimli bireyler, aile ortamında ya da yaşadıkları toplumda kabul görmediklerinde sosyal yaşama katılmayı tercih edemeyebilirler. Sağlıklı her birey gibi özel gereksinimli bireyler de aile kurmak, çocuk sahibi olmak komşuluk ilişkileri gibi toplumsal hayatı yaşamak isterler. Buldukları toplumun bu ve buna benzer konulardaki ön yargılı davranışları, özel gereksinimli bireylerin toplumsal hayata uyumlarını olumsuz yönde etkileyebilir. Toplumsal faaliyetlerin çoğuna katılmak yerine faaliyetleri dışarıdan izlemeyi tercih edebilirler.



ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN SIK KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR

İletişimle ilgili sorunlar: Normal gelişim gösteren bireyler iletişim kurarken duygu, düşünce ve isteklerini paylaşırlar. Özel gereksinimli bireyler ise yetersizliklerinin türü ve derecesine bağlı olarak konuşmayı öğrenememiş ya da iletişimde güçlük çekiyor olabilirler. Bu nedenlerden dolayı iletişim kurma ve sürdürmede, duygu ve düşüncelerini ifade etmede sorunlar yaşayabilirler. Ayrıca normal gelişim gösteren bireyler tarafından kullanılan telefon ve telefon kabinlerinin özel gereksinimli bireylerin kullanımına uygun olmaması da iletişim alanında karşılaşılan bir diğer sorun olarak gösterilebilir.

Eğitimle ilgili sorunlar: Normal gelişim gösteren her birey gibi özel gereksinimli bireylerin de eğitim ve öğretim imkânlarından eşit şekilde yararlanma hakları vardır ancak özel eğitim ve kaynaştırma eğitimi ile ilgili öğretmen ve materyal eksikliği, onların eğitimleriyle ilgili çeşitli sorunlar yaşamalarına sebep olabilmektedir. Okul yaşamında karşılaşılan akran tutumları (dışlamak, dalga geçmek, acımak, farklı bir okulda eğitim görmeleri gerektiğini söylemek vb.) ve öğretmen tutumları-

da özel gereksinimli bireylerin okula karşı tutumunu etkileyebilir. Ayrıca bireysel eğitim ve kaynaştırma programlarındaki aksaklıklar nedeniyle eğitim imkânlarından yeterince yararlanamamalarına neden olmaktadır. Okulun fiziki şartları da özel gereksinimli bireyi etkileyen başka bir etmendir.



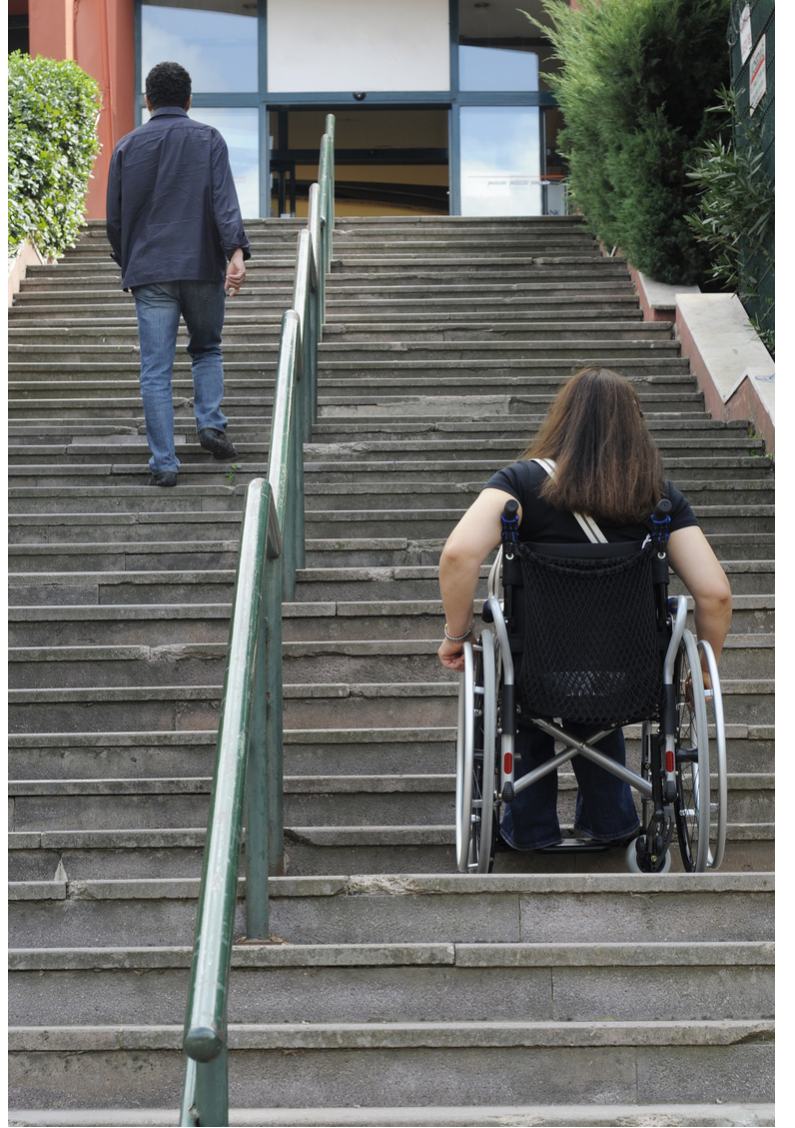
ONLARIN ADINA YAPTIKLARINIZI ASLINDA KENDİNİZ İÇİN YAPTIĞINIZI
UNUTMAYINIZ...

İDİL REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN SIK KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR

Ulaşım ile ilgili karşılaşılan sorunlar: Özel gereksinimli bireyler, bir yerden başka bir yere giderken yaya yollarının bozuk olması sonucu hareketleri kısıtlanmaktadır. Binalarda bulunan asansörler, kaldırımlarda bulunan bank, park edilmiş arabalar, aydınlatma direkleri, posta ve çöp kutuları, mağaza ve dükkân tezgâhları ulaşım da karşılaşılan sorunlar arasındadır. Ayrıca yaya geçitlerindeki yetersiz işaretleme, sesli sinyalizasyon vb. uygun düzenlemelerin yeterince bulunmaması da sorunlara yol açmaktadır. Toplu taşıma araçlarının yeterli yüksekliğe ve genişliğe sahip olmaması, bu araçlarda basamak bulunmaması, otobüs-dolmuş isimlerinin okunmayacak kadar küçük yazılması, araç kapılarının dar olması gibi nedenler de özel gereksinimli bireylerin ulaşım ile ilgili karşılaştığı sorunlardandır.

Fiziksel çevre ile ilgili sorunlar: Özel gereksinimli bireylerin içinde yaşadıkları fiziksel çevre, sahip oldukları yetersizlikler ve bunun yol açtığı sınırlamalar yüzünden büyük önem taşımaktadır. Kamu alanları, parklar, bahçeler, okullar, içinde yaşanan ev ve bunun gibi daha birçok fiziksel mekân özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre inşa edilmediğinden günlük hayatlarında pek çok sorunla karşı karşıya kalmalarına neden olmaktadır. Aşırı eğimli zeminler, hissedilebilir zeminlerin (görme engelli yürüme yolu) bulunmaması ya da yetersiz olması, kullanılacak yolda merdivenlerin bulunması, kaldırımların çok yüksek yapılması, uygun genişlikte olmayan kapılar vb. nedenler fiziksel çevre ile ilgili sorunlara örnek verilebilir.



ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN SIK KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR

Hizmetlere erişim sorunu: Özel gereksinimli bireylerin kendilerine sağlanan imkân ve hizmetlerden yeterince haberdar olamamaları bu hizmetlere erişememelerine neden olmaktadır. Belediyelerin ve yerel yönetimlerin bu konulardaki farklı uygulamaları da hizmetlere erişim konusunu etkilemektedir. Evde bakım ve sağlık hizmetlerine ise tüm özel gereksinimli bireyler ulaşamayabilmektedir. Sosyal ve kültürel etkinliklerde ise özel gereksinimli bireylere uygun ve yeterli yer/ koltuk vb. ayrılmaması hizmetlere erişim sorunlarına yol açmaktadır. Özel gereksinimli bireylere sağlanan imkânların (tiyatro, sinema, edindirme, iş okulları vb.) daha çok merkezlerde olması, küçük yerleşim birimlerinde yaşayanların buralara ulaşamaması ya da ulaşmada yaşadıkları güçlükler de hizmetlere erişememelerine neden olabilmektedir.

SİZİN İÇİN ...



GÖRME ENGELLİ BİREYLER İÇİN AKILLI BASTON TEMİNİ

GÖRME ENGELLİ BİREYLER İÇİN YERLİ VE MİLLİ DİJİTAL CİHAZ

İŞİTME ENGELLİ ÖĞRENCİLER İÇİN OKUMA YAZMA ÖĞRENIYORUM

OKUL ÖNCESİ ETKİNLİKLERİ SETİ

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ SETİ UYARLANMIŞ ETKİNLİKLER

SOSYAL BİLGİLER, FEN DERSİ SETİ UYARLANMIŞ ETKİNLİKLER

İLK 500 KELİMEM HİKAYE SETİ

ÇOKLU YETERSİZLİĞİ OLAN ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ UYARLANMASI

HAZIR MİSİN? EĞLENCE PROGRAMI

ÖZEL SOKAĞIN ÇOCUKLARI HİKAYE SETİ

ÖZELİM EĞİTİMDEYİM MOBİL UYGULAMA

TAŞINABİLİR EĞİTİM MATERYALLERİ (EVKİT)

BRAİLLE EKİRAN OKUMA VE NOT ALMA CİHAZİ

ÖZEL ÇOCUKLARA ÖZEL MATERYALLER

DESTEK EĞİTİM PROGRAMLARI

TÜRKÇE, MATEMATİK HAYAT BİLGİSİ DERSİ SETİ UYARLANMIŞ ETKİNLİKLER

10-16 MAYIS
DÜNYA ENGELLİLER HAFTASI!
HER GÜN YANINIZDAYIZ!

ÖZEL EĞİTİM ve REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN TOPLUMSAL HAYATTA SIK KARŞILAŞTIĞI SORUNLARIN ÇÖZÜM YOLLARI

- Özel gereksinimli bireylerin yetersizlik durum ve düzeylerine uygun etkinliklere katılması için imkânlar oluşturulmalıdır.
- Düşük sosyo-ekonomik düzeyde olan özel gereksinimli bireyler ve aileleri için daha fazla maddi destek sağlanmalıdır.
- Özel gereksinimli bireylerin ailelerinin sorunları belirlenmeli ve bu konuda çözümler üretilmelidir.
- Bütün özel gereksinimli bireylerin evde sağlık, sosyal ve fiziksel bakım hizmetlerinden haberdar olması sağlanmalıdır.
- Evde bakım istekleri olduğunda ihtiyaç duyan ailelere profesyonel bakım desteği arttırılmalıdır.
- Özel gereksinimli bireylerin eğitiminden sorumlu meslek elemanları (özel eğitim uzmanı, psikolojik danışman, sosyal hizmet uzmanı vb.) yeterli sayıda ve donanımda yetiştirilmelidir.
- Eğitim kurumlarında özel gereksinimli bireylere uygun olarak fiziki düzenlemeler yapılmalıdır.
- Çalışabilecek durumda olup iş bulamayan özel gereksinimli bireyler ve yakınları için istihdam alanları arttırılmalı ve ekonomik sorunlarının giderilmesinde daha fazla katkı sağlanmalıdır.
- İş talebinde bulunmayan ancak çalışabilecek durumda olan özel gereksinimli bireyler çalışmaya teşvik edilmelidir.
- Özel gereksinimli bireylere ve ebeveynlerine düzenli olarak psikolojik destekte bulunulmalı, varsa ailelerin tükenmişlik durumları rehabilite edilmeye çalışılmalıdır.
- Özel gereksinimli bireylere ihtiyaç duyabilecekleri tekerlekli ve akülü araç, işitme cihazı, baston gibi yaşamlarını kolaylaştırıcı araç gereçlerin kolaylıkla temin edilmesi sağlanmalıdır.
 - Binalar, açık alanlar, ulaşım ve iletişim teknolojileri özel gereksinimli bireyler için de güvenli, bağımsız olarak ulaşılabilir ve yararlanılabilir şekilde düzenlenmelidir.
- Toplu taşıma araçlarının her türlü yapı ve açık alanlara kolayca erişebilmeleriyle özel gereksinimli bireylerin bu araçlardan yeterince yararlanabilmelerine imkân tanınmalı ve buna göre düzenlemeler yapılmalıdır.
- Özel gereksinimli bireylerin sosyal hayata yeterince katılmaları için gerektiğinde bazı hizmetlerde onlara öncelik verilmesi, pozitif ayrımcılık yapılması için toplumsal bilinç oluşturulmalıdır.
- Yaşam alanları özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre düzenlenmelidir.
- Özel gereksinimli bireyler sivil toplum kuruluşları gibi sosyal yapılar ve verilen hizmetler konusunda haberdar edilmelidir. Aynı tür yetersizliği olan bireylerin, onlara bakan kişi ve ailelerin bir araya gelip tecrübelerini paylaşmaları sağlanmalıdır.